خۆت پاڵەوانی ژیانی خۆت بە..
سەدیق سەعید ڕواندزی

بەدرێژایی ژیانم، کە لە پاییزی تەمەندامە و وەك شاعیرە سویدییەکە گوتەنی، بە نێو پاییزدا بەرەو مەرگ دەڕۆم، بیرم نایەت یەك پاڵەوان لە ژیانم، بە دایکم و باوکم، مامۆستا و هاوڕێکانم، خێزانەکەم هەبووبێت، چونکە مرۆڤ لە ژیانیدا کە لە ژێر سێبەری کەسێك وەستا، بە نەمانی سێبەرەکە خۆشی نامێنێت، بۆیە دەبێت خۆی پاڵەوانی ژیانی خۆی بێت و خۆی لە سەر پێی خۆی بووەستێت و هیچ کەس بە مامۆستاکانیشیەوە، کە ئەرکی پیشەیی خۆیان بە جێ دەگەیەنن، بە پاڵەوانی خۆی نەزانێت، چونکە ئەمە وەك هایدگەر دەڵێت، جۆرێکە لە بوونی ناڕەسەن! هەر لە منداڵییەوە، هەستم کرد فێڵ درامە نێو ژیان، ئیدی دەبوو لە سەر پێی خۆم بووەستم و خۆم ببمە پاڵەوان و ڕێ نیشاندەرەی خۆم و سوپاس بۆ خوا تا بە ئەمڕۆ گەیشتم. لە ژیانمدا، سەدان، بگرە هەزاران ناسۆری و کەوتن و شکست و نائومێدی و ڕەشبینی و سەختی و نەبوونی و هەژاریم بینی، بەڵام هیچ کام لەو واقیعە سەختانەی ژیان، ئەو هەستەیان لا دروست نەکردم، بچمە ژێر سایەی کەسێکی دیکە و ئیدی بیکەمە پاڵەوانی ژیانم، بەڵکو خۆم ڕووبەڕووی گرفت و سەختییەکان بوومەوە. ئەو دەمانەی لە هەولێر دەمخوێند، لە بەر بێ پارەیی، بە پێ دەچوومە پەیمانگا، چەندین کیلۆمەترم دەبڕی و دەهاتمەوە، چونکە پارەم نەبوو کرێی پاس بدەم، دەمتوانی پارە لە چەندین دەست و هاوڕێ و کەسانی زەنگین بە قەرز وەربگرم، بەڵام شکۆمەندی خۆم ڕێگەی پێ نەدەدام. نەك دەیان جار، سەدان جارن نان و شەربەتم خواردووە،جار هەبوو بۆ ماوەی دوو ڕۆژ هیچم نەدەخوارد، چونکە لە خێزانێکی هەفت کەسی یەکجار نەدارو پەرپوت و هەژار بووم و باوکم توانای ئەوەی نەبوو بمانژێنێت، لە سەردەمی گەرانییەکەو شەڕی ناوخۆدا. جارێکیان کە بەڕێوەبەری قوتابخانە بووم، چەندین مامۆستای دەست و هاوڕێ و ئازیزم لابوون، هەموویان گوتیان گەر پێویستیت بە پارەیە چەندت دەوێ با پێتی بدەین، یەکێك لە مامۆستاکان، کە لە هەموویان زیاتر هاوڕێم بوو، ئێستا لە فینلەندا دەژیت و یادی بەخێر، وەك ئەوان نەیگوت پارەت پێویست نییە؟ئەو مامۆستایە ڕووی لە مامۆستاکان کردوو پێی گوتن، من لە هەمووتان نزیکترم لەو، لە هەمووشتان زیاتر خۆشم دەوێت، بەڵام من نەفسیەت و کەسیەتی مامۆستا سەدیق دەناسم، کە ئامادە نییە پارە لە هیچ کەسێك وەربگرێت، دەنا من لە بەرایی هەمووتان،

چەندی بووەت پێم دەدا. مەبەستم لەو نموونانە ئەوە نییە، ئەمە نموونەیی بین، کە ئەستاش ژیانم پڕە لە قەهڕ و خەفەت، نەخێر، بەڵکو مەبەستمان ئەوە بوو مرۆڤ نابێت شانازی بەوە بکات پاڵەوانێك لە ژیانی هەبووە ! ئەی خۆت چی؟ وەك ئەو ژیریی و هەست و توانات نەبووە؟ ئەوانەی خۆیان لە ژێر سایەی سێبەری کەسێك دەبینەوە، دەیانەوێت بچووکی خۆیان بە گەورەیی کەسێکە دەربخەن. کاتێ دەبینم کەسێك هەڵپەی ئەوەیەتی وێنە لەگەڵ بەرپرسێکی گەندەڵ بگرێت، خۆم لە شوێنی خۆم تەریق دەبمەوە، مەگەر ئەویش وەك تۆ مرۆڤ نییە؟ بگرە تۆ لەو شکۆمەندتر و بەڕێزتریشی، هیچ نەبێ تۆ وەك ئەو سەرمایەی ئەم وڵاتەت نەدزیوە و گەندەڵیت نەکردووە. مرۆڤ دەبێت خۆی پاڵەوانی ژیانی خۆی بێت، چونکە ئەوەی واهەست بکات پاڵەوانێك لە ژیانی هەبووە، بە هەتا هەتایە ناتوانێت ببێتە پاڵەوان، چونکە پاڵەوان بوون یەك جارە و بۆ یەك کەسە.

سەدیق سەعید ڕواندزی